

EBA/GL/2015/04

07.08.2015

Κατευθυντήριες γραμμές

σχετικά με τις πραγματικές περιστάσεις που συνιστούν ουσιαστική απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, και τα στοιχεία σχετικά με την αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων δυνάμει του άρθρου 39 παράγραφος 4 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ

Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τις πραγματικές περιστάσεις που συνιστούν ουσιαστική απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, και τα στοιχεία σχετικά με την αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων δυνάμει του άρθρου 39 παράγραφος 4 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

1. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010¹. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν την άποψη της ΕΑΤ σχετικά με τις ενδεδειγμένες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή σχετικά με τον τρόπο ορθής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας στον συγκεκριμένο τομέα. Οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές, πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντας τις δεόντως στις πρακτικές τους (π.χ. τροποποιώντας το νομικό τους πλαίσιο ή τις εποπτικές διαδικασίες τους), συμπεριλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στα ιδρύματα.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ.12).

Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και αναφορών

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωστοποιήσουν στην ΕΑΤ εάν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ή άλλως να εκθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις 07.10.2015. Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η ΕΑΤ θεωρεί ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται, με την υποβολή του εντύπου που παρέχεται στον δικτυακό τόπο της ΕΑΤ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση compliance@eba.europa.eu με την επισήμανση «EBA/GL/2015/04». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην ΕΑΤ.
4. Οι γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΑΤ, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

Τίτλος I - Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Οι κατευθυντήριες γραμμές ορίζουν τις πραγματικές περιστάσεις που συνιστούν ουσιαστική απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα προερχόμενη ή επιδεινούμενη από την αφερεγγυότητα ή την επαπειλούμενη αφερεγγυότητα ενός ιδρύματος υπό εξυγίανση κατά την έννοια του άρθρου 39 παράγραφος 4 στοιχείο α) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, καθώς και τα στοιχεία για τα οποία η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για θέση του ιδρύματος προς πώληση, όπως ορίζεται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, ενδέχεται να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων για την αντιμετώπιση της εν λόγω απειλής ή την επίτευξη των στόχων της εξυγίανσης όπως ορίζεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις αρχές εξυγίανσης.

Τίτλος II – Περιστάσεις που συνιστούν ουσιαστική απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα

3. Όταν αξιολογούν εάν υπάρχει ουσιαστική απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα προερχόμενη ή επιδεινούμενη από την αφερεγγυότητα ή την πιθανή αφερεγγυότητα ενός ιδρύματος υπό εξυγίανση στο πλαίσιο της απαίτησης να τεθεί το ίδρυμα προς πώληση κατόπιν εφαρμογής του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων, οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να εξετάζουν τον αντίκτυπο στα άλλα ιδρύματα και τις χρηματοπιστωτικές αγορές, περιλαμβανομένων των παρόχων υποδομών και των μη χρηματοπιστωτικών πελατών του ιδρύματος. Ειδικότερα, οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να εξετάζουν, μεταξύ άλλων, τις πραγματικές περιστάσεις που σχετίζονται με τον κίνδυνο που υπάρχει να επιδεινωθεί η αβεβαιότητα και να υπάρξει απώλεια εμπιστοσύνης της αγοράς εξαιτίας της θέσης του ιδρύματος υπό εξυγίανση προς πώληση. Στις εν λόγω περιστάσεις πρέπει να περιλαμβάνεται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες:
 - α) ο κίνδυνος συστημικής κρίσης, όπως προκύπτει από τον αριθμό, το μέγεθος ή τη σπουδαιότητα των ιδρυμάτων για τα οποία ελλοχεύει ο κίνδυνος να πληρούν τις προϋποθέσεις για έγκαιρη παρέμβαση ή τις προϋποθέσεις εξυγίανσης ή κινδυνεύουν να υπαχθούν σε διαδικασία αφερεγγυότητας, ή όπως προκύπτει από τη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη προς τα ιδρύματα ή τις έκτακτες ταμειακές διευκολύνσεις που παρέχονται από τις κεντρικές τράπεζες·
 - β) ο κίνδυνος διακοπής κρίσιμων λειτουργιών ή σημαντικής αύξησης του κόστους παροχής αυτών των λειτουργιών, όπως προκύπτει από τις μεταβολές στις συνθήκες της αγοράς για αυτές τις λειτουργίες ή από τη διαθεσιμότητά τους, ή από τις σχετικές προσδοκίες των αντισυμβαλλόμενων και των άλλων συμμετεχόντων στην αγορά·
 - γ) η απόσυρση βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης ή καταθέσεων·

- δ) οι μειώσεις στις τιμές μετοχών των ιδρυμάτων ή στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων που έχουν στην κατοχή τους τα ιδρύματα, ειδικότερα όταν αυτά ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στην κεφαλαιακή κατάσταση των ιδρυμάτων·
 - ε) η μείωση της βραχυπρόθεσμης ή μεσοπρόθεσμης χρηματοδότησης που είναι διαθέσιμη για τα ιδρύματα·
 - στ) η διατάραξη της λειτουργίας της διατραπεζικής αγοράς χρηματοδότησης, ειδικότερα όπως προκύπτει από αύξηση των απαιτήσεων όσον αφορά τα περιθώρια ασφάλειας και μείωση των εξασφαλίσεων που είναι διαθέσιμες στα ιδρύματα·
 - ζ) οι αυξήσεις στις τιμές των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που καλύπτουν τον κίνδυνο μη πληρωμής οφειλής ή η υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης των ιδρυμάτων ή άλλων συμμετεχόντων στην αγορά που σχετίζονται με τη χρηματοπιστωτική κατάσταση των ιδρυμάτων.
4. Οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να αξιολογούν την πιθανότητα επικείμενης δυσλειτουργίας οποιουδήποτε από αυτά τα στοιχεία, τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν άλλα ιδρύματα εκτός του ιδρύματος υπό εξυγίανση και τα οποία σχετίζονται με τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ενός ή περισσότερων κρατών μελών βάσει της σημασίας τους, μεμονωμένα και συλλογικά, κατά περίπτωση.

Τίτλος III – Στοιχεία σχετικά την αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα

5. Όταν αξιολογούν εάν η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ ενδέχεται να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων ή την επίτευξη του στόχου εξυγίανσης να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) Όσον αφορά την απαίτηση για διαφάνεια που προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο κίνδυνος να υπάρξει πρόσθετη αβεβαιότητα και απώλεια της εμπιστοσύνης της αγοράς, ως αποτέλεσμα της θέσης του ιδρύματος προς πώληση σε έναν ευρύτερο κύκλο δυνητικών αγοραστών και της γνωστοποίησης των κινδύνων και των αποτιμήσεων ή του καθορισμού των κρίσιμων ή μη κρίσιμων λειτουργιών του ιδρύματος υπό εξυγίανση. Ειδικότερα, η προετοιμασία για να τεθεί ένα ίδρυμα προς πώληση, δεν πρέπει να αυξάνει το κίνδυνο να τεθεί το ίδρυμα υπό καθεστώς εξυγίανσης.
 - β) Όσον αφορά την αρχή της μη διάκρισης που θεσπίζεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ορισμένοι δυνητικοί αγοραστές ενδέχεται να είναι σε καλύτερη θέση να εξασφαλίσουν

χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ειδικότερα λόγω παραγόντων όπως η χρηματοοικονομική τους θέση ή η θέση τους στην αγορά, η δομή και το επιχειρηματικό τους μοντέλο, που θα μπορούσαν να διευκολύνουν την ενοποίηση των δραστηριοτήτων και τη νομική και οργανωτική σκοπιμότητα ή που θα μπορούσαν να έχουν θετικές επιδράσεις στον χρόνο που απαιτείται για την εφαρμογή της ενέργειας εξυγίανσης και την προσδοκία για συνέχιση των κρίσιμων λειτουργιών. Οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες των αντισυμβαλλομένων, των παρόχων υποδομών, των καταθετών και των παρόχων ρευστότητας, καθώς και της ευρύτερης αγοράς.

- γ) Οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες με τις οποίες εξακριβώνεται η απουσία σύγκρουσης συμφερόντων για τα μέρη που εμπλέκονται στη διαδικασία πώλησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, δεν παρεμποδίζουν την πρακτική και έγκαιρη εφαρμογή της ενέργειας εξυγίανσης. Οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι, δεδομένου του περιορισμένου αριθμού παρόχων υπηρεσιών, συμβούλων και δυνητικών αγοραστών στην αγορά, η διαδικασία πώλησης ενδέχεται να ενέχει εγγενή κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων.
- δ) Κατά την αξιολόγηση τυχόν αθέμιτων πλεονεκτημάτων για τους δυνητικούς αγοραστές κατά την έννοια του άρθρου 39 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι οι στόχοι της εξυγίανσης και η ανάγκη για ταχεία δράση ενδέχεται να δικαιολογούν την παροχή κινήτρων στους αγοραστές ή τον περιορισμό του κινδύνου τους, ειδικότερα στο πλαίσιο της χρήσης των χρηματοδοτικών ρυθμίσεων που έχουν καθοριστεί για αυτόν τον σκοπό, όπως αναφέρεται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ.
- ε) Κατά την προσπάθεια μεγιστοποίησης της τιμής πώλησης, όπως απαιτείται από το άρθρο 39 παράγραφος 2 στοιχείο στ) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη για ταχεία δράση, η οποία ενδέχεται να μην συνάδει με παρατεταμένες διαπραγματεύσεις επί της τιμής ή παρατεταμένες διαδικασίες υποβολής προσφορών, καθώς και τους στόχους της εξυγίανσης, ειδικότερα τη συνέχιση κρίσιμων λειτουργιών, οι οποίοι ενδέχεται να μην συνάδουν με τη μεγιστοποίηση της τιμής πώλησης για συγκεκριμένους τομείς δραστηριοτήτων. Επιπλέον, οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι ορισμένοι δυνητικοί αγοραστές ενδέχεται να είναι σε καλύτερη θέση να εξασφαλίσουν χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ειδικότερα λόγω παραγόντων όπως η χρηματοοικονομική τους θέση ή η θέση τους στην αγορά, η δομή και το επιχειρηματικό τους μοντέλο.
6. Κατά την αξιολόγηση της ανάγκης για εφαρμογή ταχείας ενέργειας εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 2 στοιχείο ε) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, η αρχή εξυγίανσης πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη συνέχιση των κρίσιμων λειτουργιών, στην εμπιστοσύνη των καταθετών και του κοινού, στη λειτουργία των υποδομών και στους χρόνους διαπραγμάτευσης στις σχετικές αγορές.

Τίτλος IV – Τελικές διατάξεις και εφαρμογή

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από την 1η Αυγούστου 2015.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές υπόκεινται σε αναθεώρηση έως τις 31 Ιουλίου 2017.